

Dysterjordet andelslandbruk

Referat fra Vintermøte 17.09.2015 kl. 18-21 på Sørhellinga, NMBU

Ca. 25 andelshavere til stede.

1. Sesongen 2015; presentasjon av gartneren

Håkon tok oss med på et tilbakeblikk på årets sesong. Vi starta med blanke ark, ingen av oss hadde gjort dette før, og han hadde aldri dyrket i så stor målestokk tidligere (eller kjørt traktor☺). Vi fikk også et innblikk i gartnerens arbeidsforhold; bilen hans har vært redskapsbod og lunsjrom, og do på jordet kom ikke opp før i august...

Utvelgelse av frø og planter ble basert på råd og funderinger, noe ble kjempebra og noe fungerte ikke fullt så bra. Årets klima påvirka avlingen på godt og vondt, noe frøs i hjel og ble ikke noe av, mens det var bra med mye nedbør siden vanningsanlegget ikke kom på plass før i utover i juli. Gjennom sesongen stiftet vi også bekjentskap med jordlopper, snegler, duer og kålsommerfugl-larver, og vi fant ut at vi hadde klumprottsmitte på jordet. Ugress har uten tvil vært den største utfordringen. Her har vi også fått erfaring og tips om hvordan tilrettelegge for enklere ugrasrensing ved radavstand, utstyr og ikke minst timing.

Det å dra på besøk til andre andelslandbruk å lære av andre har vært kjempeviktig, inkludert rådgivning fra Norsk landbruksrådgivning. Det gir også perspektiv på egen produksjon, når vi ser andre bruk med mye mer ugras i åkeren og lavere avlinger. Solhatt frø har også vært en god samarbeidspartner, og Håkon har vært på seminar med dem og Oikos om frøproduksjon og planteforedling av grønnsaker. Andelslandbruk er en viktig aktør, pga. stort artsmangfold kan vi bidra til å bevare gamle sorter. Samarbeidet med gartnergruppa har også vært veldig bra! Alt i alt bør vi være godt fornøyd med vår første sesong. Vi har fått mange gode avlinger og ikke minst, andelshaverne er fornøyd!

2. Medlemsundersøkelsen; presentasjon av daglig leder

Kjersti tok oss gjennom resultatene fra medlemsundersøkelsen. Alt i alt er folk veldig fornøyd og positive, men det har kommet gode innspill som vi tar med oss inn i neste sesong. Det ble fortalt litt fra arbeidsgruppene. Alle er åpne for flere medlemmer!

- Gartnergruppa; For de som ønsker å lære mer, delta i planlegging, ta mer ansvar for dyrkingne etc. Har blitt mer aktivitet etter hvert, var på ekskursjon til Øverland, undergruppe urter og blomster er dannet.
- Anleggsgruppa; Har jobbet med bl.a. vanningsanlegg, uteplass og redskapsbod. Trenger en leder. Nye oppgaver er bl.a. lage sitteplass med platting, levegg og tak foran redskapsbua, permanent vannkilde.
- Administrativ gruppe; For de som gjerne bidrar med "kontoroppgaver". Har laget hjemmeside, fått på plass dugnadskalender mm.
- Kurs og opplæring; har arrangert konserveringskurs, markvandring, ekskursjon til Øverland. Rom for flere aktiviteter hvis det kommer flere aktive medlemmer i gruppa!
- Sosial gruppe har ikke vært aktiv i år. Sosiale arrangementer er initiert av daglig leder/styre.
- NY: Høns og bier; Det er flere som er interesserte i å starte med dette, noen har bi-utstyr, noen har høner☺ Dette vil i første omgang være selvstendige grupper som produserer til de som er med i gruppa.

- Forslag til ny: SOS-gruppe; folk som gartneren kan tilkalle ved spesielle behov, gjerne tilgjengelig på dagtid.

Over 90 % var fornøyde/svært fornøyd med å være andelshaver i år, og 80 % vil være med neste år!

Til slutt fikk vi en kort status for økonomien. Vi ligger an til å gå i balanse iht. budsjett.

Det er fortsatt noen planlagte arrangementer før årsmøte 25. januar; foredrag om jordkvalitet på Vitenparken 2. desember, vi har infostand på Vitenparkens julemarked 5. og 6. desember og det planlegges et åpent møte om andelslandbruk på Vitenparken i januar.

3. Gruppediskusjoner

Etter kaffe, te og gulrotkake satte vi oss ned i grupper rundt utvalgte temaer og følgende innspill kom opp:

a. *Utvalg av vekster*

- Bør satse på vekster som er greie å få til, unngå tidkrevende vekster (tomat, agurk, basilikum)
- Fint å bli kjent med nye vekster som jordskokk og bladbete/mangold
- Ha plantearv-sorter (gamle kulturvekster)!
- Unngå skadedyrutsatte vekster (eks. kålorm)
- Mer flerårige og ettårige urterm eks. kamille, koriander
- Mer fargerike blomster; valmuer, kornblomst, blomkarse. Bieblomster!
- I tillegg til vekster spilt inn i medlemsundersøkelsen ønskes hestebønner, knutekål
- Så rasktvoksende sorter i flere hold; salat, ruccula, spinat
- Færre ting som er modne når folk er på ferie.
- Noen salattyper var kanskje litt ofr spesielle, må få informasjon om hvordan disse kan brukes!
- Bedre skilting av vekstene med bilde og kort informasjon om bruksområde.

b. *Organisering av arbeidsgrupper, dugnader og andre aktiviteter*

- Viktig at andelshaverne føler seg hjemme på jordet og trygge på å ta initiativ til aktiviteter, f.eks. invitere andre til fellesthøsting/treff/dugnad på Facebook. Skape fellesskapsfølelse!
- Skape koselig sitte- og møteplass.
- Oppfordre til flere bilder på vår medlemsside på Facebook, det er inspirerende å se f.eks. hvilke retter andre har laget!
- Sette opp tidspunkt i helgene for fellesthøsting, hjelpe hverandre med hva og hvordan (og bedre skilting).
- Kan vi få kalender som kan synkroniseres med egen kalender?
- Noen "familiedugnader" i helgene, tilpasset å ha med barn.
- Lage lekeareal med noen apparater for barn
- Sette opp dugnader (og arrangementer) for hele sesongen, som heller kan endres og tilpasses underveis. Variere hvilke ukedager det er dugnader. Endre navn fra "dugnadskalender" til "aktivitetskalender" (er gjort!).
- Gi informasjon om hvor fysisk krevende dugnadene er slik at en kan velge dugnad ut fra egne forutsetninger.
- Være tidlig ute med å få i gang arbeidsgruppene, fordele ansvar på personer.

- Lage anbefalt struktur for arbeidsgruppene; sette opp mål, oppgaver, ansvar, få tildelt budsjett.
- Skulle vi ha en PR-gruppe?
- Flott med flere kurs organisert av andelshaverne, f.eks. surdeig/bakekurs.
- Skal det være tilbud om at noen høster for en? (Daglig leder glemte spørsmål om interesse for dette i medlemsundersøkelsen..) Mange andelslandbruk har tilbud om at man kan hente/få levert ferdig høstet eske. Det kan være perioder man ikke har tid, er syk etc. Dette må organiseres og vil koste ekstra.

c. *Samarbeid med lokalmiljøet*

Hvordan kan vi være en enda tydeligere aktør i lokalmiljøet og bidra ut over til oss selv?

- Vitenparken; veldig bra vi har samarbeid med dem, kan vi utvikle dette videre? Promotere både oss, Vitenparken og samarbeidet.
- Ønsker ikke "kommersielle andeler" til lokalt næringsliv.
- Tilbud til lokale skoleklasser?
  - o Omvisning på jordet, hva vi dyrker etc.
  - o Delta i innhøsting, potetinnhøsting i høstferien med SFO
  - o Vi kan gi bort av det vi har overflod av.
  - o Fast opplegg, f.eks. alle 3. klasser kommer en dag.
  - o Egne parseller til barnehager/skoler der de kan dyrke selv? Eks. en barnehage har parsell på Øverland.
  - o Synes ikke det er riktig at skoler, barnehager o.l. skal betale for seg, de har dårlig råd, blir forskjellsbehandling.
  - o Det krever organisering og tid, må ha budsjett til det.
  - o Kan vi søke om midler til prosjekt? Eks. Osebakken andelslandbruk har prosjekt med lokal barnehage og fikk støtte til å etablere utekjøkken.
- Kan vi gjøre noe mot asylmottaket? Mange der som trenger noe meningsfullt å gjøre.
  - o Snakke med Internasjonal kvinnegruppe og Røde kors, hva de tenker, innspill.
  - o Hjelp dem å komme i gang på egen åker oppe på Bjørnebekk.
  - o Håkon mente det er noen som jobber med å opprette grønnsakshage der allerede.
  - o Invitere til sosiale arrangementer på jordet/felles matlagning?
  - o Oppfordre kommunen til å gi gratis andeler til flyktninger som bosettes første året!
 Kommentar: Helene Gallis (leder for MAJOBØ) m.fl. har tatt initiativ til en workshop for å se om det kan etableres et prosjekt for å komme i gang med dyrking på asylmottak;
https://www.facebook.com/helenegallis/posts/10153075369866008?comment_id=10153075549911008&notif t=feed_comment_reply.
- Må være klar på hensikt med initiativ, organisering og ressursbehov.
- Ikke starte med for mye nytt på en gang.

d. *Flere andelshavere neste år?*

Arealet vårt er beregnet ut fra 175 andelshavere, men vi har beregnet større areal enn de fleste andre andelslandbruk. Dvs. med mindre vi vil finne på mye arealkrevende aktiviteter er det rom for flere. Det er 60 pers som har meldt interesse på venteliste.

- Generelle kommentarer
  - Se an hvor mange som faller fra av nåværende andelshavere, evt. justere opp til 175. Vil tro det vil være et par år der mange faller fra pga. at en prøver om det passer for en.
  - Denne sesongen har vært prøveår, se det an etter noen år? Vet ikke om det blir overskudd neste år.
  - Ikke noe mål i seg selv å bli større/flere.
  - Av de drøyt 50 % som ikke svarte på medlemsundersøkelsen er det kanskje en større andel som ikke har brukt høstemulighetene?
- Fordeler
  - Flere mennesker, mer liv
  - Flere ildsjeler og arbeidskraft (dugnadstimer)
  - Bedre økonomi
  - Flere får denne fantastiske muligheten til å bli andelshaver.
- Ulemper
  - Mye administrasjon om det blir for stort?
  - Mindre personlig.

Innspillene fra Vintermøtet vil brukes til å forberede styrets utkast til budsjett og aktivitetsplan på årsmøtet, takk for oppmøtet!